Шьалодиа
Аҵьынҵьал

АФОРИЗМҚӘА

(Ирҿиамҭақәа рҟынтәи)

Ашәкәҭыжьырҭа
“Алашара”
Акәа – 2006

Дгьыли жәꙍани еиниҟьарашәа ирдыдуа ирмацәысуа дааҵәырҵын “дыхьзырҳәагаха, ихи ишьапи еинҟьо дцеит дзагә-загәуа дцеит дыхьзыдаҵшадаха.

Аꙍысҭаацәа иқәтәан абгахәыҷы аҧа ацәизон, ажьа ыꙍны ишцоз дахьзаны исон!..

Мҳаҵәк азна ахшыꙍ изҭамызт, ауаа ахшыꙍ дсырҵоит ҳәа даҿын!

Уажәымҭа зырҕәҕәо уанҿаз ишьҭоуцаз ауасхыр ауп.

Ихылԥа аҵкыс ихы ласын, ԥшак асцыԥхьаза ихԥааны иагон.

Шьакаҭәарада аиааира, хәамазам.

Агәеилашәара шимаз еиԥш, агә-хьаԥссарагьы иман.

Анцәа изҟәикыз ауаҩы изахырԥом.

Абаҩхатәра ауаҩы игәаҿы ишәы-роуп, ашәыр аҵла ишҿоу ишәышәуа еиԥш.

Згәы каҳаз, аҩаршьҭраҵәҟьагьы иҿеиҭар дагоит.

Аҵәца ҟьашь азыхь иҭыршьыр, азы зегьы аҟьашьуеит.

Азиас амҩа укыр, аҿа мҩак аԥшаа-уеит.

Агәабзиара зыԥсоу уздырзом иу-цәызуа уалагаанза.

Ашәҭ лҟьышә ианыҟәу, ашҳам лыбз иаҵоуп.

Иҳаздыруам акәымзар, шанашәа ҳшоуп, ҳаниз амш инаркны ҳазегь ҳаҿхәара ԥцәоуп.

Агаӡа есқьынагьы аԥхьагылара дашьҭоуп ишьҭахь игылоу ихы дирбаларц. Аҟәыш иҿааникылоит иаԥхьа инеиуа ахьцо ибаларц азы.

Ала акәац аагара иуздәықәҵараҳа, иаргьы акы сзаага ҳәа игәра ганы ашә аҟынӡа дузынашьҭуамызт.

Амаамынқәа ҳашрыхәаԥшуа аиԥш акәзар ҳаргьы џьоук хыхьынтәи ишҳахәаԥшуа.

Дҕьаз-ҕьазуа иԥшра исахьа уахьихәаԥшуаз акы игуп узҳәомызт, аха анцәа данишоз ахшыҩ иҭара ихашҭызшәа ихы ҭацәын.

Убасҟак иҕәҕәан иажәа, ақәаб азна азы мцада иаршуан, илымҳагьы убасҟак иҵарын, ҵыси-ҳәыҳәи еибырҳәоз иаҳауан.

Иԥынҵа аԥссашьа иҵаанӡа, ахарҵалара далагеит.

Џьоукы-џьоукы зымҩа игыланы рхы рбозҭгьы, ауаа рахь ацәырҵра иаҟәыҵуан.

Абга шыбгоу ахашҭуан, алажәқәа ацрашуа иашьҭамлозҭгьы.

Ахьча бзиа иуасақәа ирҟәыдуеит, исазом.

Уи ихшыҩ убасҟак иҵарын, азиас хшыҩҵакык хыршәланы ишаго ибаргьы дахьзаны иамихуан.

Зышәқәа маатуа аҩны мра ҩнаҧхом.

Ауаҩы, аҵла иҿало ашәыр деиҧшуп, дииуеит, дҟалоит, диасуеит.

Џьаҳаными џьанаҭи рцаҧха иара идыркызшәа ихы ибон.

Аиаша уавызго амҩақәа рацәоуп, ашҟа узго акызаҵәык ауп.

Аҳәынҭқарцәа амчра ирымоу иацназго ахшыҩ рымазҭгьы, еибашьра ҟалазомызт.

Есымша аха змам ахаангьы ҟаҵа имазам.

Зхы уазырхәарц иушьҭоу ушәшьыра дыҵагылоуп амра ахьынзауқәҧхо,

уқәԥхара ианаҟәыҵ нахыс, угага убараҳа дубазом.

Агәы ахәра заҟа имариоу аҟара арҕьара мариазҭгьы гәыхь ҟалазомызт.

Ухазы анасыԥ анучаԥо, уҩыза игәы аҵәымҕ алоумҵан.

Аласра ахшыҩ ианаԥысуа ауаҩы дҭанархоит.

Сыгәра зымго сиқәшаҳаҭхаргьы, зегь рыгәра зго сызиқәшаҳаҭхом.

Ашәаргәында лассы-лассы игәы дҭасуеит сфырхаҵаны сзымизеи ҳәа.

Амца зыцрамсыц абылра хьаа закәу издырзом.

Арашь иақәтәоугьы ԥинак ицҳахьеит.

Мал умазамкәа аҕәыцәҳәы уқәтәазар еиҕьуп, ламыс умазамкәа амал уалатәазар аасҭа.

Адгьыл гароуп, ауаа зегьы уи игароуп, Иисус заҵәык иоуп игарҵхьоу.

Даҩысҭаауп, дгызмалуп, ашьацҳәа иакны иацәцахьоу абгахәычҷы деиԥшуп.

Аԥсҭазаара зынза иуцәызыр ааста, иқәыршә-ҵаршәны акәзаргьы иумазар еиӷьуп.

Ала зырӷыӷуа, ишицҳауагьы идыруазар ауп.

Санқәыԥшыз аԥсра сышьҭан сазыԥшаауамызт, санажә сара сашьҭоуп исзыԥшаауам.

Ашәирақәа зегьы иреицәоуп «жәлар рылахь уоуааит». Аныҳәарақәа зегьы иреиҳауп «жәлар рылԥха уоуааит».

Иабалак умҳәалан уҿы аартны улақәа хҩаны.

Абнахьынтәи знапқәа ҭацәны зыҩныҟа ихынҳәуа дынхаҩзам.

Амца урцых-цыхцыԥхьаза аҽараапкуеит.

Ауаа еибамжьозҭгьы изеицынхомызт.

Амал ацәеижьы арҧхоит, аламыс агәы.

Аҧсра мыжда ажәра аҿара еилнахзом, аха ацәгьеи абзиеи еилнахуеит, изышьҭоу абзиақәа роуп.

Ақьаад цқьаиҧш, ирласны анапы зҟьашьуа аҽакы ыҟазам.

Аиҳабы-аиҵбы аныҟамла, ауаа еиҟарахоит.

Аџьмагыды атәыҩа иашьҭалаз лымҳада иаанхеит.

Агазақәа реиҧш ирласны еилибакаауа аҽа џьоук ҟалазом.

Аҧсра аҵкыс ахьымзӷ дацәшәон, убасҟак дахзызаауан иламыс.

Иуцыччо духашҭуеит, иуцҵәыуо духашҭзом.

Ууаҩыбжара уанахыслак нахыс, уаныҷкәыназ абзиара ззуухьаз урыцәшәала.

Абга акәацфара иаҟәыҵыр ахаҧыцқәа каҧсоит.

Аҧша иҿнаршәаз абҕьыц иара ахьцо иагоит.

Амал зцәызыз акгьы ицәымзит, аҩыза дызцәызыз ибжа ицәызит, заҧсуара зцәызыз зегьы ицәызит.

Азышра уакзаанза аҵеҵь ажра уаламгар, азы аҟны уназаанза уҿажәкны уҧсуеит.

Абзиагьы ззымдыруа, ацәгьагьы ззымдыруа, зегьы идыруашәа игәы иабоит.

Агазақәа ҳҟәышхеит ҳәа рҳәо ианалага, аамҭа цәгьахоит.

Ахьыз адәныҟатәи ҽырбагоуп, аламыс – аҩныҵҟатәи рҧшзагоуп.

Ҳашҧаҟоу уҳәарауазеи, Анцәа ҳиҳәоит уҳацхраа ҳәа, аҳәынҭқар ҳиҳәоит ҳаумшьын ҳәа…

Ахшыҩ аҟәышрахь ушаго еиҧш, агазарахьгьы уагоит.

Зхацәа рыцәгьа еибызҳәо ахәсақәа реиҧш ирласны еизааигәахо ҟалаӡом.

Кәицк алшәан скылнаблааит ҳәа амца уацәгәааны ухәшҭаара умырцәан, зынгьы ушарҧхахьаз ухоумыршҭын.

Имажәуа ҳәа иҟоузеи? Агәырҩаҵәҟьагьы ажәуеит.

Аҧсҭазаараҿы аҧсра аҵкыс еицәоу арыцҳаракәа ҟалалоит.

Ауаҩы игәы ишаанаго еиҧш зынза днасыҧдаҵәҟьангьы дҟамлазац, игәы ишаҭахыу еиҧш насыҧ дуззак, имангьы дҟамлазац.

Иааҟәымҵзакәа иҳаҩсхьоу аамҭа иалацәажәо, зҧынҵа иахыҳәҳәаны заҧхьаҟа акгьы зымбо иоуп.

Аҵааршә иалагылоу ашәҭыҵла, узымышәҭуазеи ҳәа уазгәаан ихумҵәан.

Хык бзиоуп, аха хшыҩла ианҭәу иаҳагьы еиҕьуп.

Ахы бзиан аус анауа, агәы аҧсашьоит.

Ҩныҵҟала иҟьашьу иаҟара адәахьала аҽырҧшзара иашьҭоу дҟалазом.

Ажәра азәгьы иҭахзам, ахa ақәра ду зегьы ирҭахуп.

Зышьҭахь хызтыз аиқәа зиҭахузеи.

Заа дшәымҵәыуан, зны дымԥсыр аушам, усҟан азы иқәшәыԥсаша лаҕырзқәак аанышәкыл.

Ауаҩы адунеи даныкәлоз дҟьантазза дшааз еиԥш даналҵуагьы дҟьантазза дцоит.

Зҿаҵа зырдууа иԥсҭазаара иркьаҿуеит.

Ухы-уԥсы иагужьыз уԥсҭазаара иацнаҵоит.

Ауаҩы цәгьа, абзиагьы ацәгьа алихуеит.

Азы анхыҵуа ахаҳәссақәа роуп иаго, адуқәа аанхоит.

Ухаԥыцқәа ыҵырхаанза убз аҭра иҭоумкыр, излаанукыло узнымхар алшоит.

Адәныҟатәи ахәра аҩныҵҟатәи амчра иарҕьароуп.

Адәахьала анцәа дитәушәа ихы уирбон, аха ҩнуҵҟала аҵьныш дитәитәхьан.

Изакәытә насыҧузеи ауаҩы имоу, иибои, иаҳауеи иашоу ахьынзаҵьишьо.

Аҟьаҟьараҿгьы ушьапы уаҧшны иумыргылар укаҳауеит.

Уи аума далашан, ала аҵыхәа акьаҧа адҳәаланы уасоуп ҳәа иҭиуан!

Заҟа ҳамдырқәозеи ҳарҭ ахәашақәа, «Адгьыл уара иутәым», «Сара истәуп» ҳәа ҳаҧсы ахьынзаҭоу ҳаиҿагыланы ҳаибашьуеит. Иара ҿымҭзакәа ҳаманы ишцо аабазом.

Акәыбрыҵәҟьагьы ҧшак аҵасны ашьхарахь ианҩанагалак, шьауардынушәа ахы або иалагоит.

Уахгьы-ҽынгьы акрыфарада хьаа змам, ихаҧыцқәа рыла инышәынҭра ажра даҿуп.

Ауаҩы лаҟә есқьынгьы ауаҩ ҳаракы дицәымӷуп, сара саҵкыс иара дзеиҳаузеи ҳәа.

Утәы-стәы ыҟамызҭгьы, изакәытә насыԥыз ажәлар ироураны иҟаз.

Акгьы ззымдыруа, зегьы рыгәра игалароуп.

Ауаҩы лаҟә ашьха дхаугалеит ҳәа дузеиҳаракуам, аҳарак ҵаҟа дылбааугеит ҳәа дузылаҟәуам.

Ааҵәа иҭоу ахы ҿазҳәо итәуп.

Азакәан ауаа еилнахуа иалагар, аҳәынҭқарра ҟьантазза еилнахуеит.

Ахьз бзиа арҳара акыр аҭахуп, арзра акгьы аҭахзам.

Шәҩык аҕацәа умазар ишәарҭам, ухы уаҕахар ааста.

Аҩы зҭаны игылоу ауалыр уахагылацәар, уаванариоит.

Ҵәык азна акәац азразы иҩны рбганы амца еикәиҵеит.

Уҽаанкыл! Уара ҩнапык умазар, саргьы снапызаҵәны сшымиз удыруаз!

Узҭахым шәҩык умазар еиӷьуп, узҭаху азәгьы думамзар аасҭа.

Ҳаӷоу иҭаацәа рыҩныҵҟа дмыцхәхааит.

Аиҩызцәа хьшәашәара хәычык зыбжьалаз, иаразнак ианрызмырҟәанда, ирыбжьаҵаауеит.

Ашәыр хәаҧса ахалагьы иҿшәоит, зҿыхра мариам абзиа ауп.

Аҩын ду гылоуп ҳәа акәзам ауаа зымҩахыҵуаз, ауаҩ ду дынхоит ҳәа ауп.

Улацәа аныхтуа инаркны ауаҩра уашьҭамлар, ихуҩаанза иузыҧшаауам.

Ибз ҟьаҟьаза иҟан, аха ицагәын.

Аҧсыз аҵыхәа есқьаангьы иазгәааны иҟоуп, уара усхагыламызгьы сара азәгьы сизкуамызт, симпыҵцәраауан ҳәа.

Аҧсра мацара азхом уанахырго рнапы уқәыргыланы унаскьагаразы.

Абааш адәахьала егьа аахаргьы иачҳауеит ҩныҵҟала аҷҷара иалагаанза.

Ипсадгьыл аныбылуаз иацраз амца дыеҳәатәаны иеирпхон.

Апсра уацәшәаны ацә атәыҩа уҭаларгьы уапшаауеит.

Ажәа ҟәанда ацаршә арзыҭуеит.

Апсра уацәшәо уалагар, иҩны иушьҭалоит.

Унапы мырбаазакәа иузызәзәом.

Аччара иаҟәыцыз иҿы еималоит.

Ашәахсҭа зну, ахәра закәу ихашҭзом.

Ауаҩы ихы данаӷахалак, ихшыҩ шәаны аеацәахуеит.

Агәы мыжда иалазозеи, ишуеит, ихьшәашәоит, ицаауеит, ихаҳәхоит.

Адунеи хкаам еиужьроуп зҳәада… адунеи хкрауп бахҭоуп, ахаан азәы ипсы ҭаны дызҭымцыц.

Ушыбзоу упсны адгьыл уқәзар аасҭа, упсы шҭоу иара уқәзар еиӷьуп.

Иаалырҟьаны иузцәырҵыз абзиабара уҽаумырблын, уи афархьмца еиҧш ирласны иҿыцәаауеит.

Шьыбжьонынза дуцәнымхо укәа дҭалон, ашьыбжьышьҭахь дмаҭханы ухәда дакәшон.

Уҧарц азы, аҧхьа ашьапы еихгашьа уҵароуп.

Уҧырц азы, аҧхьа амҵәыжәҩақәа ылугароуп.

Уаҕа иҧшааразы хара умцан, укәшамыкәша унаҧшы-ааҧшы.

Аласреи аҷкәынреи еибарҧшзоит, аха ишеицу ажәра иҭалар, ажә дарҧхашьоит.

Аҩызцәа рацәаҩны измоу ҩыза гәакьа димазам.

Аҳцәа чымазара зҭааз ихаҭа дамгаргьы иҧшзара агоит.

Иаакылҟьаны узго ачымазара аҵкыс еицәоуп уагьызымго, уагьаазымго ачымазара.

Сгәырҩа схәаҽуеит ҳәа аҩы узаалар, ухаҭа уахәаҽуеит.

Ачымазаҩ исыхәоит ҳәа агәра ганы азыҵәҟьа ижәыргьы ихәоит.

Зыхшыҩ кьаҿу иԥсҭазаара аухоит.

Аполитика ҩ-ҿык амоуп, ҩ-цәак ахоуп, ахшыҩ змоу амыч змам имҩа акуеит, ахшыҩ змам, аха амыч змоу имҩа аанартуеит.

Акры музакәа итәаны крызфо, иифо дафоит.

Абз ҟьашь иҿы азы ҭыршаны алаҵә-ҟьа ахы иақәиҭәаргьы хәыц ықәы-миаауа ицәнарҳәуеит.

Абзиабара мыжда акалашәа иҟоуп, амҵәыжәҩақәа уҭаны аҩада ушышьҭ-нахуа еиԥш, умҵәыжәҩақәа рҟәыдны аладагьы улбаанашьҭуеит.

Уҩны амца акны ибылуеит ҳәа иар-ҳәаргьы иахьтәоу имгыло аашьаҩ, крыфароуп анырҳәалак, иаԥхьа азә дызгылом.

Амра ажәҩан аԥҭақәа шахнацо еиԥш ауп аччарагьы ауаҩы амами-қәара шихнацо.

Аамҭа ҳәазо иушьҭоушәа ахы унар-боит, аха уажьоит, иануаҩслак иԥыруеит хьзашьа умазам.

Ашықәсқәа унҵыра иацырҵоит, угәабзиара иагдырхоит.

Зыԥсадгьыли зыжәлари зҭахыу иԥсҭазаара зегьы қәԥароуп.

Анцәа иоуп издыруа адгьыл заҟа зы аржәтәу, амра заҟа ақәрԥхатәу, заҟаҩ ықәнырхатәу, заҟаҩ ҷьанаҭҟа ишьҭтәу, заҟаҩ ҷьаҳанымҟа идәықәҵатәу???

Ацгәы еиԥш аԥсыз бзиа ибон, аха ашьапы рбаазара иҭахымызт.

Иҩуа ауаҩдура иашьҭоу дыԥсаанза дахьзараны дыҟам.

Аԥсуара акәымжәы шкәакәа еиԥшуп, аныҟәгара зегьы ирылшом.

Ихы укыр иҵыхәа узкуамызт, унаԥшны уаахьаԥшаанза ажәҩан днылаԥҟа дцоу, анышә дныҵаԥҟа дцоу умбо, улаԥш дныҵазуан.

Ҳзеилибакаауам акәымзар ҳазегьы ҳхы знаҳҟьо гәашьак ауп.

Аҟәраанҵәҟьа ԥыруеит, ҳара аԥрышьа ҳзымҵацт… Издыруада уи ҳара ҳаҵкыс еиҳабызар?

Ажьа хәҷыҵәҟьа, аҽада ду аҵкыс иҟәышуп. Ажьа аншәалак алымҳацәқәа ақәнаҧсоит схы сҵәахуеит ҳәа, аҽада алымҳақәа ирҩахоит схы дсырбоит ҳәа.

Уахынла зегьы рыҧсы ршьоит, ицәоит, агәырҩа заҵәык ада.

Агәхашҭра змоу “ибаргәызеи” аҧсра шизыҧшу ихы аҟынза инеизом.

Сгәы аҵәымҕ алоуп иалысхуеит шиҳәоз изалымхзакәа ижьакцеит.

Уи убасҟак ибзианы акәараҵара идыруан, ақәа кыдҵәаны ианлеиуазгьы, қәа цырак имырсзакәа, аҵәыкәбарқәа днарыбжьыс-аарыбжьысуа, дрылҵуан дбахҵәаза.

Уи ароман азы автор иакәзам апремиа зҭатәу, аҧхьаҩ иоуп. Аҧхьаразы уи аҵьабаа иадибалаз аҟара автор аҩразы иадимбалазеит!

Аҧсымҭәра агәы ҭанарцәуеит, аҧсыцқьара агәы арҭәуеит.

Уи убасҟак дкын, аихаршы икызар иузимпыҵхуамзт.

Зхы аиааира злымшаз шәҩык аҕацәа дыриааиуеит.

Дуаҩбзоуп ҳәа ззырҳәо ацәгьа ҟазымҵо изы акузам, ацәгьа аҟаҵашьа ззымдыруа изы ауп.

Ҧшаҕьык анаслак, аҧхьа иканажьуа здацқәа ҵауланы иззымышьҭзакуа изызҳаз аҵла ауп.

Аҿымҭра еиҕьу узымдыруазар, ҿумҭыр еиҕьуп.

Уи цәгьарак азәы изурц аниҭаххалак, иқьышәқәа рхырбзаара далагон.

Хнырҳәышьа змамкуа иуцәызыз сыргьежьуеит ҳәа уашьҭамлан. Ухаҭа узымгьежьыр алшоит.

Изсо амал иалоу, иааимҵәар азы зцабаз аҧсыз деиҧшхоит.

Убасҟак ауаа иргәаҟхьан, шахала дыкнаҳатәуп ҳәа ажәлар иқәзбеит, аха ишьапы акәу ихәда акәу ашаха зхадыршәша рзымзбеит.

Зыламыс кьаҿхаз, иҧсҭазара иркьаҿуеит.

Абылра иалҵхьоу иоуп издыруа, амца уаналахалак уалызгаша амҩа шузаапнамыжьуа.

Зегьы ианраамҭоу иҟалоит ичҳаны ааԥшра зылшо изы.

Аҽада иканажьуа иӷрагылоит. Аҽы иканажьуа иӷрагылазом.

Абзиабара укны уахьынзамоу акгьы убазом иара ада, уаноунажьлак зегьы убо ула аатуеит, аха ихьшәахоит.

Даара акры аҭахуп ауаҩрахьы акылсразы, аха еиҳагьы аҭахуп ушуаҩу аанхаразы.

Амаҭ ацҳара азырҵаз ауаҩ иоуп.

Зхы нкыдҟьо аразҟы зхазы иашьҭоу иаԥхьа, зшьапы кыдымҟьазакәа ауаа рзы иашьҭоу иоуеит.

Аргәыбзыӷра бзиа изымбода, амаҭқәаҵәҟьагьы аргәыбзыӷра рнаалоит.

Уаӷа ипара убарц уҭахызар, дузааигәатә.

Ауаҩы ега шықәса рацәа ихыҵыргьы амыцҳәаара далагаанза асаби диеиԥшуп.

Агәырӷьара уҩны ҩнырлашаауа ианыҩноу иудыруазааит угәашә агәрҩа лашьца адгьажьыло ишадгылоу.

Ииаҟеиҵоз зегьы нарҳәы-аарҳәны акәын ишыҟаиҵоз, чалаала аҵла каиҿон, еигәышәла аҭәа ирхуан.

Абырг аҿар дрылахар дгазахоит, аҿа абыргцәа дрылахар дҟәышхоит.

Зџьыба ҭәу ихы ҭацәуп,
Зхы ҭәу иџьыба ҭацәуп.

Угәы ҟьаҟьаза иаaумыртлан, иаарту агәашә избалак ҭалоит.

Ушьхәа уқәымгылакәа ԥхьаҟа ушьаҿа узеихгом.

Ухы шьҭумхлацәан уеиҳабы иҿаԥхьа хыда уаанхарц уҭахымзар.

Ажәа бзиа нырхагоуп, ажәа бааԥс хырҵәагоуп.

Уԥсы заҟа узагырхо уԥсҭазаара иацлоит.

Газарак-газарак зламсуа дыҟазам, аха ҽнак зных еиҳаны агазара ҟазымҵаз, дгазоуп ҳәа узизҳәом.

Аԥсра уацәшәаны ҽеысҵәахуеит ҳәа адунеи уакәшаргьы амҩақәа зегьы иара аҿы унаргоит.

Аӷа дызмам ҩызагь димам.

Аӷаацәа среихӷабуп, схаҵоуп ҳәа зхы зыԥхьазо иԥҳәыс ихы дықәимыртәароуп, ихәыҷқәа ижакьа иахьнимырҳалароуп.

Агәеилга шәҩык агәеилымгақәа азаҿы иганы зы дмыржәзакәа иааигоит.

Агәымшәа шәҩык агәеилымгақәа амацәаз ахы иҭаиргьежьуеит.

Аԥсра аҵкыс еицәоуп аԥсра азыԥшра.

Аԥсра ааины ианаауадгылалак, иаразнак уагар еиӷьуп, уагьымԥсуа уагьыбзамхо уааннажьыр аасҭа.

Угәы ацыгәқәа кыдыхәмарло ианалага ухы уацәшәа, уи иаанаго аҳәынаԥқәа угәы иҭеибаҳәа иҭалеит ауп.

Иахьа зыжәлар ргәеисыбжь змаҳауа, уаҵәтәи рқьыбжьы иаҳараны дыҟазам.

Заԥхьаҟа иԥшуа дахькаҳауа ибоит.

Анцәа ҳазшаз ида издыруада адгьыл шаҟаҩы аазахьоу шаҟаҩ афахьоу?

Зыҵа кылҵәоу аҳаԥшьа ҩыла иузырҭәараҳа, ахшыҩда ихгьы хшыҩла иузырҭәуам.

Агаза иихәо ицухәо уалагар, иара уиеиԥшхоит, иҟаиҵо ицҟауҵо уалагар иара иаҵкыс уеицәахоит.

Аџьеи аҭынчреи роуп адунеи еибаркны измоу.

Зхы ҭацәу ашәҟәы даԥхьеит ҳәа акыр ҭалома, зыла лашәу асаркьа даныԥшылеит ҳәа акры ибома.

Зыбз ауыу ихшыҩ кьаҿуп.

Азәы иуал аниқәу ишшәатәу ихашҭуеит, иара итәы агәыр ԥынҵа акәзаргьы азәы ианиқәу ихашҭзом.

Гхак змазам даазгоит ҳәа илышьҭалаз ихаан ԥҳәыс дизаагом.

Ажә уихымыччан, уи иқәраҿы санеилак сара сзакәхозеи ҳәа уазхәыцла.

Ауаҩы нцәас имоу ихшыҩ ауп.

Ашьыцҩы ашәы шишәу дыԥсуеит, сҩызцәа раҵкыс сзеиӷьымхазеи ҳәа ишиџьабо.

Аамҭа иамеигзакәа изырзуа, иаргьы имеигзакәа дарзуеит.

Ухәшҭаара иалшәан иуқәшәо акәиц уабылзом, иахылҵуа алҩа ула ихылазом.

Аҭаца дзырҧшзо лҿымҭра ауп.

Еиҕьу анузымдыруа, иааҟоуҵо зегьы бзиоушәа убо уалагоит.

Азә игыу збозар ҳәа иашьҭоу иара игыу имбо длашәхоит.

Ахаан сыҧсуеит ҳәа иҟам акәыба данаахагылалак ауп аҧсра шизыҧшу анигәалашәо.

Зхазы мацаразы иҟоу, аҧсҭазаара дыҟазам ҳәа ҧхьазатәуп.

Иџьашьатәуп, аха аҳәирагьы шәҭык алиаауеит.

Аҧҳәыс дануго аҧхьа лан дзакәу еилкаа. Ан лкалҭ аҧҳагьы илкалҭхоит.

Ажәра уахымччан, уаргьы уахь амҩа уқәуп.

Амца, амца ацроумҵан.

Бысҭа ҿахрак иҕразоит, мазажәак иҕразом.

Азакәан абызкаҭаҳа еиҧшуп, им-
чыдоу аҧсы ахнахуеит, амыч змоу
иара ахаҭа алакәа ҭнахуеит.

Ауаҩы игәыҕра имызхуа аҧсра за-
ҵәык ауп.

Арыцҳара уанакәшәалак, уара уаҧ-
хьа иакәшәахьоу шыҟоу дырны ухы
еикәурхароуп уҽамҭакәа.

Еизааигәоу рыгәкәа еицәыхьшәа-
шәар, изырҧхо мца ҟалом.

Зегьы аадырyа цьаҳшьоит, аха иаҳ-
зымдыруа шеиҳау ҳаздырзом. Уи ауп
ҳаикәрханы ҳазмоугьы.

Аҩы бзиа избо аҳаҧшьа хытны
дахагылацыҧхьаза игракәа хнатуеит.

Аҭынчра еилазго ауаа миуазҭгьы
адунеи шҧаҭынчхоз.

Аамҭа хәрабҕьыцуп, ахәракәа зегьы
арҕьоит.

Ижакьа аноуижь ихшыҩ умбо иа-
ҵәахит.

Уҿы иҭшәаз ажәа ахаан хнырҳәы-
шьа амазам.

Ушхабжьу азәы имбарц уҭахызар,
зҧынҵа ахы акынҵыҵыра ыкәгылоу
иҧынҵахь умҧшлан.

Угәҭакы ахьзашьа амазам убз ана-ҧыс.

Имаҟаруа ицәшәатәым уи зыбжьы цәгьоу азыҕҕара деиҧшуп.

Аҟәыш зегьы раҵкыс зҭак аҟаҵара изыцәгьоу агаза изҵаараҟәа роуп.

Аҧхьа ухатәы збаны нас ауаа рус азбарахь уца.

Азәгьы ибом ҳәа узырҧхашьаша ҟоумҵан. Уи уара уаҧхьа ауаа ахы днарбоит.

Хаала ауаҩы иурҟаҵо, мчыла иузир-ҟаҵом.

Иухәлаччо уихәламҕыҕын.

Зынза узҟәымгәыҕзо шьаҧҿаршә анузиу нахыс, ушьапы шәаны-изаны еихгала.

Есҟьынагьы ааҧынразам. Уааҧшы! Ацәа уалҵ!

Аҧара ацкыс ахаҳә ухы иаҵаҵаны ушьҭалар, уцәа ҭынчхоит.

Иахьатәи агхақәа рацкыс еицәоуп иацтәи ахгақәа рмыриашара.

Уаҕа уиааиуеит иара уиеиԥшымхар.

Зегьы урзыԥшыз, уаҵәтәи амш иузаанаго уздырзом.

Иахьа иҟаҵатәу уаҵәы ашҟа иумган. Уаҵәы уара уҟамлар алшоит.

Есқьынгьы зылахь ҵархәылоуи зылахь еиҵыхыуи зеиҿапшзом.

Адунеи ҳазкуам ара ҳаныҟоу. Уахь ҳаннеилак џьарак ҳазкру?

Ашьыцҩы, игәыла иқабла ачыргә иара ижәхьа атәы ацкыс идуушәа ибоит.

Агәнаҳа ҟазҵо аԥхьа иара ихаҭа дахьнархәуазҭгьы, агәнаҳаҟаҵара аҵыхәа ԥҵәон.

Гәырҩамзар гәырҕьарак зымбазакәа иԥсхьоу дҟамлазацт.

Гәырҕьарамзар гәырҩак змоузакәа иԥсхьоугьы дмизацт.

Амыцҳәаҩ еицәоу уаҩ дыҟам ҳәа амыцҳәаҩ иаԥхьа ҽеазәы изҳәом.

Уаԥхьа сыԥсааит ҳәа иуцәнымхо иушьҭоу уаныҟам нахыс ҽнакгьы уигәалаиршәом.

Иҳәазо инеиуа дкаҳазом, иҩны ицо иоуп икаҳауа, аха уи зны дгылоит. Иҳәазо дшыҳәазо диасуеит.

Амра зынза иҭамшәазеит. Уаҵәгьы игылоит.

Ауаҩы заҟа изхо идыруазҭгьы ҩынҩықәра ниҵуан.

Зылаҕырӡ уаҩы имырбазакәа иџьабо иоуп агәырҩа ду змоу.

Уара ухаҭа узакәу удыруазар, ауаа иузырҳәо уацәшәазом.

Имԥсуа дыҟазам. Ари адунеи зегьы аҩнахуеит, аха зны дыҟан ҳәа ухьӡ зларҳәаша узааныжьыр уԥсзом.

Аца аҭәҳәара ушаҿу илбааудар уабылуеит.

Зыламыс зцәызыр ҳәа ишәо дахьцалакгьы иман дныҟәоит, данышьҭалогь ицышьҭеиҵоит.

Шәҩык рлымҳа иаҳауа ацкыс азәы илала иибаз еиҳа ииашоуп.

Шәҩык узҭахым аҵашьыццәа умазар еиҕьуп, уара азәы уиҵашьыцуа уҟалар аасҭа.

Аҵырҭыш зго дыктәуп, дырзтәуп, дышьтәуп ҳәа аҵырҭыш гаҩы иапҳьа азәы изҳәом.

Кәыдри Аамҭеи еиҳа иццакны ииасуазеи?

Амра абзагьы иқәыпҳоит апсгьы иқәпҳоит.

Иахьа ихәларгьы уаҵәы ишоит, улақәа хумҩан заа.

Иҩны аҩнуҵҟа дыбгахәыҷуп, адәахьы дыбгадууп

Апша иузаанагаз апша иагоит, азы иузаанагаз азы иагоит.

Абзиабара акалашәа иҟоуп, уаргәырҕьоит, уаргәрҩоит, уарччоит,

уарҵәуеит, аха иарада аԥсҭазара зыҟалом.

Зны-зынла аҳәызба аԥхьа ажәа ауаҩы дашьуеит.

Ухы ахлымзаах ианақәуршәалак, сақәзыршәада ҳәа умҵаан.

Иҿабызшәа убасҟак ирхааует, ашҳам шалоу узгәаҭазом.

Бжам-ҽам иудыруа, зынӡа иузымдыруазар еиҕьуп.

Ауаа зегьы лахьынҵала еиԥшым, знык ада имԥсуа дыҟоуп, ҩынтә-хынтә иԥсуагьы дыҟоуп. Знык ада имԥсуа, игәыҿкаагоу дицәымԥсзакәа иԥсуа иоуп. Игәҿкаагоу зцәыԥсуа, иԥсыцыԥхьаӡа иаргьы дрыцыԥсуеит.

Ахьӡ бзиа нзыжьыз, ихылҵшьҭра рзы ибаҟоуп.

Ахьӡ бааԥсы нзыжьыз, ихылҵшьҭра рзы ихьмызҕуп.

Узлаҟам ацәгьара уалаҟоушәа узырҳәалар еиҕьуп, аҭак ҟасҵоит ҳәа уашьҭалар аасҭа.

Абзиара ззухьоу иҿумхын.

Ацәгьара ззуухьоу иҟынтәи абзиа уазымҧшын.

Ахәшә ацкыс ирласны ахәра арҵьоит анышәара.

Ишимыргьажьуа дырны аҧара умзыҧсахуа еицәоу мыцхәаҩ дҟалазом.

Алымхәа иахәауа ацкыс ала иабо ачхәара амоуп.

Иухоумырштҭын, тәымцьара уаныҟоу ухымҩаҧгашьала ауп узлыҵыз ахәшьара шрыртҭо.

Ахәычәы дмаалыкьуп, даныччо ажәҩанҵәҟьагы ицыччоит.

Абзиа ушазыҧшу еиҧш, ацәгьагы уазыҧшыз.

Амаҷ уазхьамҧшыр, аду ахылҿиааует.

Ахырҟьара акгьы азы ихәартҭам, абзиагьы иатахым ацәгьагь иатахым.

Ихаан бзиарас иҟаиҵахьаз дахьыҧсыз заҵәык акәын.

Азҩа зыхьыз ирласны данамга иааигәа-сигәа зегьы идирхьуеит.

Иуҭахыу зегьы узыҟамҵозаргьы, иулшо ҟаҵа.

Азакәан ацкыс аҧсуара амыч анамоу ҟалоит аҧсҭазараҿы.

Уҧсы ҭанаҵы уқәҧалароуп уҧсадгьыл азы.

Ауаа рзы абзиа ҟазҵо, иара ихазгьы иацҟаиҵоит.

Аҧара уатәнатәыр, узтәу урзымдыруа уҟанаҵоит.

Аҟәыш, бџьарда ихы ихьчоит хшыҩла.

Адгьыл иагаз архынҳәзом.

Аҧшцәа ҧхамшьазакәа дара дара злеиҿаҧшуазеи?

Аиаша ада зегьы хьчатәуп.

Иҟоуп џьоукы, аиаша анырҳәогьы зыгәра узымго.

Амцҳәаҩ зегьы мыцҳәаҩцәоу џьишьоит.

Зхатәы бызшәа ззымдыруа ацәажәашьа зымҵац ахәыҷы диҩызоуп.

Ахәымга игәра згаз даргьы ирхәымгоит.

Ажәлар гәамҵны акы иннамкыло, амшын еиҧш ихыҵны иандәықәло аамҭазы, ҧсыҭбарада, ажәала иаанызкыло аҧхьагыла дызмоу ажәлар ҭахазом.

Срыхьзоит ҳәа иҩуа зегьы ирышьҭалаз акгьы дахьымзазакәа дыхәжәоит.

Ауаа рҿы данцәажәо иажәа нҵәом иара ихы данацәажәо ажәак иҿшәом.

Амамзара зхы анызраалаз, амазара изыҧшуп.

Аргама иуҿагылоу аҕа иацкыс дшәарҭоуп мазала иушьҭоу иацтәи уҩыза.

Аҩы иаанахәаз аҩы даҭиуеит.

Зхәыҷы адгьыл дықәмыргылазакәа зыхәда дықәртәаны дзаазо ани аби ирыздырзом дандухалакгьы рыхәда дшылымбаауа.

Ацәгьауҩы дзыхьчо иаргьы дыцәгьауҩуп.

Абзиабара иаанахәаз, абзиабара даҭиуеит.

Ажәҩан ахь ҧьоукы иҵагыланы дхаргалт. Дынцәоушәа ихы ибо даналага ҧьоук ишьацә данкны дылбааргеит, аха ашьапыргыларҭа аҭыҧ имоуит, ҿаҵак аанмыжькәа адгьыл иҭихьан.

Анцәа дхазҵо, исахьа зыхәда иахаҵаны иныҟәо иакәзам, згәы дҭаҵаны дныҟәызго иоуп.

Ахьымзӷ зхылаз ицәа ихухыргьы, ихьмызӷ узихыхуам.

Агазара ацкыс еицәоуп ахьымзӷ.

Агаза иҿымҭра игазара аҵәахуеит.

Аҟәышра, агазара иацәшәаны харахара иавысуеит.

Идуу амаҷгьы иҽалаигзоит, ихәыҷу адугьы иҽизалагзом.

Аҿымҭра хшыҩуп ҳәа узазымҳәаргьы, ахшыҩдара аҵәахуеит.

Агаза аҟәышқәа данрылоуҵалак ауп дахьынзагазоу анудыруа.

Агаза џьара данцо газарак ќасымҭандаз ҳәа ихәцуа, аќәышрамҩа дықәлоит ауп иаанаго.

Аќәыш, агаза ҭабуп ҳәа еиҳәалароуп, агаза дыќамызҭгьы иаргьы дзыќаломызт.

Ауаҩы ихаҭа дуҭахызароуп, иуҭахымхаша игыгшәыгра ауп.

Аԥхашьара зцәызыз, ауаҩра ицәызуеит.

Аламыс зшьуа ахьмызг ауп.

Аламыси ахьмызгi еибабар ќалазом, ауасеи абгеи реиԥш еишьҭоуп.

Аԥсҭазара зыԥсоу здыруа аԥсра ахықә аќынза инеины ихынҳәыз иоуп.

Аграқәа зегьы иреицәоуп досу игра иара ианимбо.

Ахзырымгаҩ дтәазаргьы зегьы дырбароуп, ахзыргаҩ схы дсырбоит ҳәа дгыларгьы азәгьы дибазом.

Зегь рацкыс дќәышуп ҳәа ирылухуада газарак зламсуа уаҩ дмизацзар?

Аду дышдуу злоудыруа, амаҷ азы дгәаазом.

Агәнаҳа ҟазҵаз аусзбаҩцәа ианарыжьыргьы Анцәа ианаижьуам.

Дызлымгаша ачымазара зыхьыз далзырго аԥсра азҵәык ауп.

Џьабаада иурҳаз ухаҳауам, уахьнархәуеит.

Аԥара хыла ианнухуа уннархоит, хыда ианнухуа ухнарҵәоит.

Аччабжь ахьымгo аҩнаҭахь ауп аԥсцәаҳа дымшәазакәа дахьымҩахыҵуа.

Амал аԥхьа аҩыза дырҳатәуп.

Азәы ихазы иичаԥаз аразҟы ицәганы саланхоит ҳәа уалагар, уннархом.

Зхатә ус ззымызбыз жәлар рус изызбом.

Аԥсҭазаара уазхәыцуа уахьынзатәоу, иумбазакәа иувсны ицоит.

Еиҕьу еицәоу здыруа, аҩбагьы збахьоу иоуп.

Ауаҩы зегьы ицааиуа далагар, иалихша изымдыруа даанхоит.

Хыхьтәи уматәа ԥшзамзаргьы ҵаҟатәи цқьазар уарԥшзоит.

Аҩыза бзиа дуоурц уҭахызар, аԥхьа уара ухы шуҭаху еиԥш иаргьы дуҭаххароуп.

Унапы ахьынзаназо акәзам иахьыҟоу уразҟы. Ихароуп. Ихаразоуп. Уазааигәаахацыԥхьаза иара наскьоит.

Зхаан аидара шьҭызымхыц есқьаангьы дықьуеит адунеи зегьы изқәа иқәушәа.

Акәтаҕь былгьо иҟасҵоит ҳәа ауаа агәыҕра рызҭо аполитик зышәшьыра ада шәыр зҿамло аҵла деиԥшуп.

Аб даашьаҩызар ихшазгьы аашьаҩцәахоит.

Аҟазара ажәлар иртәхоит дара рбызшәала ианрацәажәо.

Аразҟы зсымамзеи ҳәа есқьаангьы ухы уахашшаауа уалагар, саргьы дысзашшуеит ҳәа иуцәшәаны уааигәа имнеиуа иалагоит.

Аԥсра уацәшәо уаналага иҩны иушьҭалоит.

Иааукәыршаны зегьы агәаҟра ианҭагылоу сара сацәынхеит ҳәа умгәырҕьацәан, уаргьы уаҧшаауеит.

Иацы иҟоуҵаз агха умыриашакәа иахьа аиаша мҩа узықәлом.

Ҿыц напызуркуазаалак алҵшәа умбозар уаламган, илҵшәадахоит.

Арыжәтә ахы угәарҧханы «анапқәа» укәыршаны иуцышьҭалар уҧхыз иаламшәац унарҟаҵоит.

Изымдырзакәа зны заҵәык абзиара ҟаиҵан, ианидыр дахыҧсааит.

Ауаа сырзеилымкааит ҳәа гәыбҕан румҭан. Уара дара ахьузеилымкааз азы ухоуп гәыбҕан зуҭаша.

Ауаҩы иҧсадгьыл бзиа изибо иахьыҧшзоу азы акәзам, иара иахьитәу азы ауп.

Атәым жәҩан аҵаҟа ахан хьыҵәцара аҿы унхозар аасҭа, ужәҩан аҵаҟа аҵла амҵан унхозар еиҕьуп.

Ахаҵа имоу ахьыз иҧҳәысгьы илоуеит.

Уҧсадгьыл уанацәыхарахалак ауп изыҧсоу анудыруа.

Гәыҕрада уаҩ дзынхом, аха иара еиԥш дызжьогьы аҿак ҟалазом.

Ахақәиҭра соуит ҳәа ушьапы уҵхны утәар, угылаанза иуцәцоит.

Иулшо акы азы азә данухәо иугәаларшәа, уаргьы ухазы заҟаҩы урыхәаҳьоу.

Уалԥшьа аныноугзо иснаҭозеи ҳәа уазымхәыцын, уи ху амазам.

Исыхәҭоу соуаанза ҳәа умԥшын, аԥхьа уара иухәҭоу ҟаҵа.

Аԥсуара, ахаан бгара зқәм баҟоуп.

Аусура, ахаан уаҩ дамшьзацт, аашьароуп дызшьуа.

Зхы иаиааиз ҩынтә аиааира игоит ихгьы даиааиуеит аҕагьы дииааиуеит.

Ауаҩы цқьа аҳәынҵәа иқәҭәаргьы даҟьашьзом.

Аламыс узыҭиуам иузаахәом, измам амалаҳәа иуҭаргьы иҭахзам, измоу дшахыршьаауа идыруазаргьы иҭиуам.

Аашьаҩ ацәарада зегьы дырцәааашьоит.

Џьабаада уҿаҵагьы узҩагом.

Аашьаҩ маха-шьахас имоу зегьы аашьоит.

Ахақәиҭра зыԥсоу ззымдыруа, иоургьы иазиура издырзом.

Ахақәиҭра амалаҳәа иуоузом, амалаҳәагьы уныҟәнагазом.

Ахақәиҭра шьакаҭәарада изоуз изыԥсоу издырзом.

Аԥсуара ламысуп изцәызыз ауаҩра ицәызуеит.

Амшә афатә анамҵәалак ауп абыбра ианалаго.

Иахьаҭахугьы иахьаҭахымгьы зхы лазырҟәуа, ахышьҭыхра иашьҭоу иоуп.

Инапы уиҭарц уҭахызар ишьапы уаӷрамгылан.

Ауаацқьақәа ахьеилацәажәо зхы рылазырхәырц зҭахыу, аԥхьа ихы иҿышыроуп.

Аламыс змам ачарагы аԥсрагы изеиԥшуп.

Аҵьабаа, абзабаа ацуп.

Ишьҭахьҟа иаанижьуазеи, иара дыԥсаанза зҩымҭақәа ԥсыз ашәҟәҩы.

Ишымгәыӷзо амал иалаҳаз зеамыршьыкәа иалҵуа аҟәш иоуп.

Алеишәацәгьа изы леишәабзиа дыҟазам.

Аԥсымыцқьа изы ԥсыцқьа дыҟазам.

Агаза изы ҟәш дыҟазам.

Ииаҟаҳҵо зегьы збо амра агәы ҳахшәаны уаҳа сзышәҿаԥшуам ҳәа аҳәошәа ес мшы нҵәацыԥхьаза ҳааныжьны ицоит, аха иацы аҵкыс иахьа еиӷьхазар збоит ҳәа амыш ҿыц иацны иаацәырҵцеит. Ҳара ҳшыҟац ҳаҟоуп иҟаҳҵац ҟаҳҵоит, ҳагьеиӷьхом ҳагьеицәахом. Адунеи анырша з аахыс абас ҳааиуеит. Ҳабанзазычҳари Амра?

Ӷба шахала агәашьа дадуҳәаларгьы иузаанымкыло, бамба шахала аԥсуара «дадуҳәҳәалар» даaннакылоит.

Иитахымыз анырхәоз илымха дагәахон, абзарбзан абжьы иаҳауамызт. Иитахыз анырхәоз илымха џархон ачытбжьы аҩшәомызт.

Имачны иудыруазар, уағацәагьы мачхоит. Ирацәаны иудыруазар уағацәа рацәаҩхоит,.

Арахә агәашьа иадҿахәалан ишхамоу еипш, харгьы џьоук адгьыл хақәҿахәаны хрымазар?

Аиаша еичахалатәуп изабалак рзы иныхтәым.

Аиаша ашахат датахзам.

Амц ыҟамзар, ацабырг зыҟаломызт.

Амал ишьтыхны иханагалаз азыблара дыхнацоит.

Арыжәтә дағахоит, дыргәыбзығны ицәа шыпнаеыз еилызкааз.

Сеыргәасырпхоит хәа зхы зырехәо ихы рцәымғитәуеит.

Шәҩык уржьар ацкыс еицәоуп ухы уажьар.

Иашамзар мыц зымхәо – дзацәуп.

Анапы ауаҩы дшаазо еиԥш дагьашьуеит.

Иаҭахыу ҟазымҵо иацкыс деицәоуп иаҭахым ҟазҵо.

Ирҳәахьоу ацкыс еиҳазар ҟалоит ирымҳәацкәа иаанханы иҟоу.

Азаҵәра еиԥш ухы уалазырԥшуа ҟалазом.

Ауаҩрада зегьы змоу иԥсҭазаара кьаҿуп аԥсра ада хәыцырҭа имазам.

Умч зыҟәхо азы аҽазәы уимыҳәан.

Зегьы рҭәы здыруа иара иҭәы издырзом.

Иԥсыҽу ҕа димазам, зегьы дырнаалоит.

Ауаҩцәгьа, аҕа изимура ацәгьара ихы иазиуеит.

Арыжәҭә мыжда ауаҩы дышԥаҟанаҵои уҳәарауазеи? Дуаҩуп ҳәа ушихәаԥшуа дмаамынхоит, дмаамынуп ҳәа ушихәаԥшуа дмышәхоит, дымшәуп ҳәа ушихәаԥшуа дҳәахоит...

Шәыр зҿамлазакәа иажәны иныҵҩаа ицаз ашәырҵла деиԥшуп азәгьы

дызхылымҵзакәа иажәны инахызаа ицаз ауаҩгьы.

Зхымҩаԥгашьа ззымдыруа аҳәынҭ-қарра мҩаԥызгоит ҳәа дахагылар ажәлар ҭаирхоит.

Ахыхсаҩы аҳәа иҭаны ажәлар дыр-хаургылар ижәлар рхәамцқәа рыда хырхагылазамкәа дрылгоит .

Ауаҩы дызлаҟам далаҟоушәа ире-хәара, хыччароуп.

Мрада ашәыр шкәамԥоу ишаанхо еиԥш, ауаҩгьы ҵарада дышцәалоу даанхоит.

Амдырра аҵкыс уланарҟәуеит иузымдыруа удыруашәа уана-лацәажәо.

Аҵыхәтәантәи аамҭазы уи азынтәи амра еиԥш зны-зынла дцәырҵны ауаа днарылагылан, аха дыԥхарадан, дхаарадан.

Аԥхьа адуқәа аазазар ахәыҷқәа раазара мариахоит.

Џьаҳанымҟа ацара азәгьы изиҭа-хымзеи, иҟан иаахьада?

Џьанаҭҟа ацара зегьы изырҭахыу-зеи ибаны ихынҳәхьада?

Аибашьра ќалазомызт аполитикцәа ыќамызҭгыы.

Абзиара ќаҵаны урыламыҳәҳәан ҿымҭзакәа азы иоуҭаргыы знымзар зны аԥсызқәа изхыргоит.

Ахаа мыцхә зфаз иашоуышәа ибо далагоит.

Уаҵәы абзабаа уԥыларц уҭахызар, иахьа аҵьа уаҵагыл.

Заќа иуадаҩузеи аԥсҭазаара…
Заќа имариоузеи аԥсра.

Ега деиҳаракызаргьы зхы ҳаҭыр ззақәымҵо длаќәхоит.

Ауаҩыцқьа ҳәынҵәа идҷаблазом.

Аԥсадгьыл абзиабара ауаҩы ицизом, аха агара ицгарҵуеит.

Аԥсҭазаара иара аныќалаз аахыс иқәԥоит ауаа еиќарастәуеит ҳәа, аха егьалымшеит. Аԥсра џьамбазакәа зегьы еиќаранатәуеит.

Убасќак икапан ласын аҭырас дықәланы икеиҿон.

Аҵашьыцра чмазароуп, ишааизцәырҵыз еиҧш иҽимхәшәтәыр ихы ицәымӷнатәуеит, адунеи лаша хыгагааны инарбо далагоит.

Агәыжь иагьҽым иагьҽадам, аха иҽуишәа ахы або ианалага нахыс иҽадахоит.

Аханатә аахыс Анцәеи аҵьныши еинышәашьа рымамкәа еиҿагыланы еибашьуеит, еимаркуа ауаа роуп ирыбжьыҧсуагьы дара роуп.

Зхы ҭәу иаҧхьа зхы ҭацәу иҽуирбоит.

Узыҧсоу уара уацкыс иузааигәоу ианырдыруа, атәымуаа ухә ҳаракны иршьо иалагоит.

Зшьапы зыҵызшьуа иаҧхьа, ацыркь аҽазәы дизгәаҭом.

Аччарада аҽак ззымдыруа, дшыччо дыҧсуеит.

Ауаҩы дангәаҟуа хәшәыс имоу ауаҩ иоуп.

Зыла ааҧшуа иаҧхьа, агәыр ахькаршәу алашә ианибо ҟалоит.

Хшыҩла еиҟароу ахаан ҟазшьала изеиқәшәом.

Ахырҿхәара иашьцылаз ииҳәо далаҟоушәа агәра иго далагоит.

Знык иаархәаз аԥсынтә раан ихә мариахоит.

Зҳәоу еибамкыз абџьар ркуеит.

Збызшәа шьҭибамхыз алаба шьҭырхуеит.

Зҭоурых ззымдыруа ауаԥсы зажәрада зҿара ззымдыруа диԥсызоуп.

Ахы иазбуа агәы ианагәамԥхо ҟалоит, агәы иаднакыло ахы ианаднамкыло ҟалоит. Руа ииашоу здыруада?

Амаҭгьы абызшәала уацәажәар илакьҭашәакьҭо иалагоит.

Угәы ахькыду ахьынзоузымдыруа агәабзиара умоуп.

Иԥсы ахьынзаҭаз дҕыҕуан, даныԥсуазгьы дҕыҕуан.

Арежиссиор: – Ҳатеатр аҟны уахагьы ахәаԥшцәа рацкыс ҳара ҳаиҳауп.
Адиректор: – Шәымшәакәа шәыхәмар, абжьааԥны еиԥш уахагьы иҳахәаԥшуа аҭзамцқәа роуп.

Ԥсыцьа ашәҟәыԥсцәа еибырҳәаз:

– Уареи сареи еиднакылашьас иҳамоузеи. Уара ҵыскәтаҕьк иаҟароу шәыҟә хәычҷык ҭужьит. Сара ароман ҭсыжьит иҟәазза.

– Ашәишәигьы акәтаҕь ҟәазза иаҵон, аха аҵыс кәтаҕь хәычҷы аҧхьа иара шаҟәоит.

Аҵарауаҩ иажәа уашьҭом.

Ахы бзиан аус анауа, агәы аҧсы ашьоит.

Аҵла ашәҭ ала ахә узшьом, иаҿало ашәыр ала ауп.

Ауаа сырҷҷоит ҳәа иахьаҭыҧым алаф зҳәо ихнарҷҷоит.

Ауаҩыцәгьа дааҳәны абзиаҟаҵара далагар, ауаҩ бзиа илымшаша илиршоит.

Адәахьынтәи архәцәа иреицәоуп аҩныҵҟатәи архәцәа, урҭ рыҧсадгьыл акыр шықәса цәа ахамло ицәдырҳәуеит.

Аҵара ду уманы ауаҩра умамзар аасҭа, ауаҩра уманы аҵара умамзар еиҕьуп.

Ажәлар шны ианыҟоу рынкылара цәгьоуп, ржьара мариоуп.

Аразҟы алаԥшхырԥага еиԥшуп, ианаауагьы убом ианцогьы убом.

Азәы иразҟы иаҵашьыцуа дразҟыдахоит.

Аразҟы узаахәом иузыҭиуам, узшаз иуиҭеит, узшаз иумихуеит.

Ашьжьымҭан аразҟы ззааиз, ианимба, хәлбыеханза ицәызуеит.

Ахәмарра-аччара ззымдыруа аҩцәыҵәы деиԥшуп, дгьамадоуп, дхаарадоуп.

Зны-зынла ажәларгьы еилагоит, абзиа рзыҟазҵарц иаҿу игәра мгакуа цәгьамзар бзиа рзыҟазымҵо игәра ргоит.

Снасыԥеиқәаҵәоуп ҳәа зхы зыԥхьазо насыԥшкәакәа иоураны дыҟам.

Аԥсадгьыл азы иқәԥо, раԥхьа иргыланы дзықәԥо ихазоуп, иаргьы иҭахуп ахақәиҭра иоурц.

Хыда ахақәиҭра ажәлар ҭанархоит.

Ахақәиҭра меигзарахда изоуз ауаҩы дмышгаҩхоит.

Ахақәиҭра ҳауит ҳәа зхы иааҭашәо ҟазҵо иҭанархаанза ирымхтәуп.

Атәым хәшҭаара амца ацкыс ухәшҭаара алҩаҵә еҳа уарҧхоит.

Амал уанахыҳәҳәо ууаҩра иаҵанарзуеит, аха ианухыҳәҳәо ууаҩра аҵанарзуеит.

Акгьы змам иакузам, зегьы змоу зызхара ҟамло иоуп аҕар.

Абеиара иазмырцәыцәуа аҕарра ҧызшәахьоу иоуп.

Ашәаҧыџьаҧ хызшьаауа иҧсадгьыл даҕоуп.

Аҧсҭазара зегьы ирҭахуп, аха ишахәҭоу зеьы ирызныҟәгом.

Дышҭцәуоз диит. Дышҭцәуоз иҧсҭазара мҩасит. Даныҧсуаз заҵәык дыччеит.

Дзырчҷазеи? Адунеи хьамҭа далҵны адунеи лас ахь дахьцоз азы акәзар?

Еизарак ааҟалацыԥхьаза дымцәа-жәар иуамызт, иихәац ааиҭахәо ауаа ргәы анԥиҵәа, изызырҩра иаҟәыҵит. Ауаа изымзырҩуа ианалага аԥсцәа рахь диасит. Ақалақь аҟны азә дыԥсит ҳәа аниаҳалак дидыруаз, дизымдыруаз инарцә мҩа даныққәыргалоз дихагылан ихцәажәара далагон, иажәа нҵәазомызт, аҷьабацәа гәҕьны икаҳаанза аԥсы хыла адамра даирсаанза даҟәҵуамызт. Аԥсцәагьы «иажәа рхы иаламзо» ианалага, «знык ҳаԥсхьеит, аҽа знықгьы ҳаишьырц даҿуп» рҳәан урҭгьы изызырҩра иаҟәыҵит. Ԥсгьы бзагьы исҳәо шәмаҳауазар, шәеиҭаргааит исзы-зырҩуа сара дсыԥшааит иҳәан, уажәы

ихала ихи иареи аҕаҷ ҳәа еицәажәо амҩадуқәа дырнуп.

Ахагацәа ахьышьҭаз апалата ашә аартны аҳақьым данааҩнала, ачы-мазцәа руазәы ашыр ҳәа дҩаҵҟьан уа бзиала уаабеит иҳәан инапы рхаха аҳақьым иахь иҿааихеит.

Аҳақьым ахага ддәылҟьан дцар ҳәа дшәан, «уҵҟьан уабацои» ҳәа дааиҿагылт.

Сара саԥсыуоуп. Сухаҵгылт. Уара сара сҭыԥ аҟны уҟазҭгьы уҩны асас днеир указза ушиаз аԥсшәа иоуҳәозма? – иҳәеит.

– Аиаша уасҳәап, аҩыза, академикыс уахьалрымхыз уамашәа избоит... Иахысҳәаара сыздырам.

– Уҭахызар ихаҵа, уҭахызар ихоумҵан сахьалрымхыз еҳагьы еиӷьысшьоит.

– Еиӷьушьоу, еиӷьумшьоу уара иуусуп, аха иалырхыз дабаҟоу иара дабаҟоу, академикра зыхәҭаҵәҟьаз иара иакәын ҳәа заҟаҩы иузырҳәо саҳахьоузеи.

– Убри азоуп сахьалрымхыз еҳагьы еиӷьысшьоит ҳәа зуасҳәазгьы.

– Аиаша уасҳәап, аҩыза, уиашам. Уара уакәын изыхәҭаз.

– Ихәҭан, аха далрымхит ҳәа сзырҳәалар еиҳа еиӷьысшьоит, далаҟазамкәа, даԥсазамкәа дакадемикхеит ҳәа џьоукы џьоукы ишырзырҳәо еиԥш, саргьы исзырҳәо сҟалар ааста.

Абжьааԥны еиԥш уи аҽны ахәлбые-хагьы Шоугьан, чароума ԥсыхәароума

дахьынтәиаауаз здыруада, ицәазна ыжәны ихы дакапануа, иҽы зардагь даманы акаҩҳәа ашәа ҳәо дшаауаз, иԥҳәыс ианылба, агәашә изаалыртырц диԥылт. Аха Шьоугьан иҽы иҩныҟа ишихозгьы имукуа, арахь сабоугои ҳәа авардым кыдыршаауа игәашә давысны ддәықәлеит.

Уабацои уара, уеилагама ҳәа иԥҳәыс лбжьы аниқәлырга даахьаԥшит, иԥҳәыс даниба иааџьеишьеит. Сара сеиламгазеит сыҩныҟа сцоит. Бара боуп еилагаз, бааны џьоук ргәашә бадгылоуп бзышьҭоузеи? Ихәлеит бымбазои? Ԥсаԥыз сҳәеит... Аҩны ҳаннеилак ҳаицәажәап бареи сареи ҳәа дмақаруа иҩны давсны дцон Шоугьан.

Уи ус ҟазшьас иман, кабинетк аҟынтәи аҽакабинетк ахь даниаргалак, иҵадыргылоз аҟәардә агәҭа дыҟә-

тәазомызт, днаскьаны аҵкар дықә-тәон, узусҭада, уабаанагеи ҳәа ианааидгылалак, ддәылыргаанза ихала ддәылҟьан ацара иҽазырхианы.

Зны-зынла политикцәак аацәырҵуеит адунеи аарҳәны ахы иқәдыргыларашәа афы рцырҟьо, заҟа иреиԥшузеи урҭ азсашьа ззымдыруа, аха азеибафара ӡеалажьны имадаӷь-мадашәо нырцәҟа ҳаруеит ҳәа иаҿу.

Анцәа, зегьы азәы ииҭом. Акы ииҭоит, аҽеак имихуеит. Сара сызҿу абаҩхатәра ииҭеит, аха ауаҩра иимҭеит. Удууп... удуззоуп, иуеиҳау дҳамам ҳәа хәыҷгьы дугьы, неилымхрада зегьы бзиа дырбаларц иҭахын, аха

иара ауаа еилыхны ибон. Изблак аартны азә иахь ихaaза ианыԥшуаз, егьи ибла абжа хҩаны аҽазәы изыԥшуан, ицәыркшаԥаны дабар аҵкыс дамбар еиӷьнашьо.

Шалодиа Миха-иԥа Аџьынџьал

Афоризмқәа

Шалодия Михайлович Аджинджал
Афоризмы

Аредақтор Вл. Басариа
Акорреқтор Г. Арҟәыџь

Аформат 60х90/32. Иҟаҭцә. акь. бӷь. 3,375.
Инықә. акь.бӷь.6,75. Атираж 500. Азаказ № 407.

Аԥсны Аҳәынҭқарра
“Акьыԥхь аҩны”
Аҟәа, Ешба имҩа, 168